

Lagsoksen «Lyr»

Av Erling Nyaas

Feavlslaga er blitt historie. Det er over 30 år sea Vangrøfta feavlslag bytta lagsoksen med inseminøren.

En av de siste lagsoksene Vangrøfta hadde var «Lyr». Det var Ragnvald Lillehaug og Reidar Aamo som kjøpte oxen, på Statsutstilling på Tynset i 1943. Den hadde da vært stasjonert i en forening på Evenstad.

Stamtavla var fin, mora var ei 1. premie-ku, «Lykkerei 4801», på Storsteigen Landbruksskole, men oxen hadde et lyte, «han var arg til sinns». Jeg var forvert de 4 åra vi hadde den.

Kjøring er et gammelt godt råd for arge okser, og for å greie å hantere den måtte jeg ta den ibruk som hest. Vinteren gikk det greit, da var det ved, høy og mosekjøring. Hadde jeg ærend til Os kjørte jeg med oxen. Noen jordmorskysst var det ikke, men en kom da fram, med store lass om nødvendig.

Sommeren var det verre, for han passa så dårlig for slåmaskin og rive, men var fin for vogn. Stadig trimming var nødvendig, og om sommeren måtte den foregå om kvelden etter at beitedyra var kommet i hus.

I tjenesten som lagsokse, var Lyr en ener, en virkelig «sjut». Om det kom både 2 og 3 kuer samtidig, så fikk de gå igjen samtidig, der var det ingen knussel.

Tross stadig trimming ble argsinnet verre og ikke bedre, så etter 4 års tjeneste, den 18.10.47, fikk han som takk for innsatsen en kule i panna.

For den 12 år gamle bygutten som holder tømmene, var turene uforglemmelige opplevelser, men for en som trengte kvile etter en hard dag i slåtten var det en plage.